

26. 4. 2001

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Podpora podnikání ?

Podpora podnikání je velice oblíbeným tématem a neexistuje zřejmě žádný politik, který by se vyjadřoval proti podpoře, samozřejmě neexistuje shoda v rozsahu a objemech. Určit ale celkový objem finančních prostředků věnovaných na podporu podnikání je v současné době nemožné, neboť, pokud je mi známo, neexistuje jednotná metodika na zjištění její absolutní výše. Lze samozřejmě prostým způsobem sečíst finanční částky, vynaložené ze strany jednotlivých resortních ministerstev na konkrétní projekty, takové vyčíslení je ale nepřesné a zcela zavádějící.

Podpora podnikání je velice oblíbeným tématem a neexistuje zřejmě žádný politik, který by se vyjadřoval proti podpoře, samozřejmě neexistuje shoda v rozsahu a objemech. Určit ale celkový objem finančních prostředků věnovaných na podporu podnikání je v současné době nemožné, neboť, pokud je mi známo, neexistuje jednotná metodika na zjištění její absolutní výše. Lze samozřejmě prostým způsobem sečíst finanční částky, vynaložené ze strany jednotlivých resortních ministerstev na konkrétní projekty, takové vyčíslení je ale nepřesné a zcela zavádějící. Pokud bychom totiž chtěli hovořit o skutečné podpoře podnikání, je třeba počítat nejen objem finančních prostředků státem vynaložených, ale oproti tomu je třeba započítat objem finančních prostředků ze strany státu těmto subjektům odebraným prostřednictvím daní a odvodů.

Nezbytnou podmínkou pro jakoukoliv podporu podnikání je nezhoršovat výchozí stav podnikatelských subjektů, což samozřejmě předpokládá existenci plánu předpokládaného rozvoje hospodářství, který by byl podnikatelským subjektům k dispozici. Zřejmě asi nejobsáhlejším materiálem, volně dostupným je pracovní verze Národního rozvojového plánu České republiky na léta 2000-2006, vypracovaná jako hlavním zpracovatelem Ministerstvem pro místní rozvoj České republiky, za spolupráce dalších subjektů, mimo jiné i za spolupráce Ministerstva financí České republiky. Tento plán vychází z určitých výchozích podkladů a snaží se vytvářet předpokládané výhledy. Podpora podnikání je jednou ze základních priorit Národního rozvojového plánu a v celkovém vyhodnocení zaujala první místo. Národní rozvojový plán předpokládá realizaci sektorových a operačních programů, které by měly být jedním z nástrojů pro dosažení konečného cíle. Součástí Národního rozvojového plánu je i nástin předpokládaných finančních zdrojů pro jeho realizaci, jako i základní mechanismy realizace tohoto plánu v souvislosti s konkrétní činností orgánů státní správy.

Výchozí podklady jsou tedy k dispozici, otázkou je praktická realizace. V zásadě lze říci, že jednotlivá ministerstva více či méně zajišťují, resp. poskytují dotace a vynakládají prostředky z veřejných rozpočtů na konkrétně směřované podpory. Taktó vynaložené prostředky lze tedy považovat za, z pohledu podnikání, prostředky vynaložené jednoznačně v zájmu rozvoje podnikání. Za kroky směřující k omezení rozvoje podnikání lze ale také jednoznačně považovat postupné zvyšování administrativní náročnosti podnikání, zejména pak u drobných podnikatelů, kterým jsou tímto způsobem výrazně zvyšovány fixní náklady. To v konečném důsledku může vést k jejich redukci, což zase ale může způsobit negativní důsledky v jiné oblasti ekonomiky. Obecně lze pozorovat trend k znepráhledňování právního rámce pro podnikání, kdy negativní jevy nejsou řešeny pokusem o zjednodušení systému při akceptování určité míry rizika, ale naopak cestou je zavádění většího počtu kontrolních mechanismů a nezbytných náležitostí nutných pro samotný výkon podnikatelské činnosti. Tento vývoj je o to nebezpečnější, že samotné orgány státu jednotlivé kroky provádějí velice rychle a nekoordinovaně, důsledkem čehož je vysoká míra rizika a vysoké nebezpečí případného postihu

podnikatelských subjektů ze strany orgánů státní správy, a to i za neúmyslná jednání. Důsledkem je pak velice vysoká míra nejistoty pro podnikatele, což opět nepříznivě ovlivňuje rozvoj podnikání, objem výroby, obchodu a služeb a s tím související výnos státu na daních.

Je nepochopitelné, že ze strany státu buď dochází, či může docházet k jednání, které působí navzájem kontraproduktivně. Pokud jde o příjmy státního rozpočtu, již několik let probíhá postupný přechod od daní přímých na daně nepřímé, které snad měly daně přímé nahradit v roli základního zdroje příjmů. V poslední době lze pozorovat kroky k minimálně zpomalení tohoto vývoje, když ne přímo k jeho zastavení. To vše ale bez jakéhokoliv vysvětlení či analýzy. Jediné vysvětlení je pouze snaha státu o maximalizaci jakéhokoliv příjmu, a to za prakticky každou cenu. Z krátkodobého hlediska zajisté pochopitelné, otázkou je, zda je to rozumné i z hlediska dlouhodobého.

Podíváme-li se na podklady, vyjadřující dlouhodobý vývoj, jako je např. materiál nazvaný Predikce vývoje základních makroekonomických indikátorů České republiky na rok 2001 s výhledem do roku 2004, vypracovaný Ministerstvem financí České republiky, je vidět určitý vzestup podílu daní na zboží a služby v celkovém podílu výnosu daní na HDP. Nelze tedy vidět pouze negativní vývoj a proto by bylo dobré vědět, zda úvahy na zvýšení přímých daní jsou opřeny o ekonomickou analýzu a zda jsou součástí širší koncepce, nebo zda jde o jednotlivé, z kontextu vytržené, opatření. S uvedeným souvisí i prognózované zvýšení plateb na sociální a zdravotní pojištění, které samozřejmě na rozvoj podnikání bude působit, bude-li realizováno, velice negativně. Pokud by však toto zvýšení daní, neboť v daném okamžiku se i v případě plateb na sociální a zdravotní pojištění jedná fakticky o daň, bylo realizováno, opět je na místě otázka po koncepci. Po koncepci, založené na konkrétních materiálech, které zhodnotí důsledky zvýšení finanční zátěže pro podnikatele, tzn. zda příjem státu bude skutečně zvýšený, stagnující či naopak snížený, bude-li důsledkem vyšší finanční zátěže úbytek podnikatelských subjektů a s tím spojený zcela opačný efekt, než byl předpokládán.

Další otázka je, zda se někdo pokoušel vyčíslit poměr, při jaké daňové zátěži je ze strany podnikatelských subjektů stále ještě výhodné provádět kroky k optimalizaci daňové povinnosti, a při jaké daňové zátěži jsou náklady na takové kroky příliš vysoké a neodpovídající celkovému výsledku. Vždy budou samozřejmě snahy se vyhnout jakémukoliv placení daní, lze ale předpokládat, že většina podnikatelských subjektů nutnost přiměřené daňové zátěže a odvodů chápe a nebude mít důvod se jí vyhýbat. Při zátěži nepřiměřeně vysoké ale roste riziko, že vyhnout platbám se bude snažit i ten, kdo by rozumné daně a odvody bez problémů platil. Důsledky jsou pak ale negativní pro všechny, neboť jednak klesá příjem státního rozpočtu, jednak naopak rostou náklady na vymození i tohoto objektivně klesajícího výnosu.

Doufejme tedy, že pokud studie dokladující nutnost zvýšení přímých daní a odvodů existuje, bude s ní podnikatelská veřejnost seznámena. Pokud ne, doufejme, že jakékoliv úpravy v rámci daňové soustavy budou prováděny na základě zpracovaných možných alternativ vývoje a s přihlédnutím k alespoň několikaletému časovému horizontu do budoucna.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Praktický návod na úspěch žádosti o podmíněné propuštění od roku 2026](#)
- [Švarcsystém a podnikání v IT - nelegální práce](#)

- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc duben 2026](#)
- [Smlouvy o vzájemném plnění v insolvenční - judikaturní závěry](#)
- [Aktuální úprava výpovědní doby dle zákoníku práce: komparace napříč Evropou](#)
- [JIŘÍ HARNACH - VEŘEJNÉ ZAKÁZKY LIVE! - KVĚTEN 2026](#)
- [DEAL MONITOR](#)
- [Zaměstnanecké benefity dle ustanovení § 6 odst. 9 písm. d\) zákona o daních z příjmů v roce 2026](#)
- [Hodnocení demo prostředí v IT veřejných zakázkách: užitečný nástroj, nebo cesta k netransparentnosti?](#)
- [Smluvní autonomie vs. ochrana slabší strany v moderním kontraktačním právu](#)
- [Reklamací vad stavby](#)